

Familie- og kulturkomiteen

Oslo, 15. oktober 2020

## Høringsnotat – statsbudsjettet 2021

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) er interesseorganisasjonen til de 14 offentlig godkjente studieforbundene i Norge. Studieforbundene bidrar til organisert opplæring i nær 500 frivillige organisasjoner og deres flere tusen lag og foreninger. Ved årets behandling av statsbudsjettet overtar Familie og kulturkomiteen det politiske ansvaret for 10 av 14 studieforbund og dermed majoriteten av studieforbundenes kursvirksomhet.

### VOFO ber om at:

- Stortinget bevilger 12 millioner utover Kulturdepartementets forslag slik at studieforbundene godkjent av kulturdepartementet kan fortsette sin vekst og utvikling.
- Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en forpliktende opptrappingsplan for studieforbundene med sikte på å øke tilskuddet til studieforbund sammenlignet med dagens nivå.
- Stortinget ber om at stimuleringsordningen for idretten og frivilligheten kanaliseres igjennom eksisterende tilskuddsordninger.

### Kap. 315 Frivillighetsformål Post 70 Tilskudd til studieforbund m.m.

Opplæring- og kunnskapsdeling er en forutsetning for en velfungerende frivillighet og grunnmuren i en lærende nasjon. Organisert opplæring sikrer nødvendig kompetanse til å drive og utvikle organisasjoner, den bidrar til rekruttering, og er et viktig virkemiddel for frivillige organisasjoner til å skape deltagelse i samfunn og arbeidsliv. En sterk og kompetent frivillig sektor med tillit hos myndigheter og befolkningen er avhengig av et systematisk og kvalitetsbevisst forhold til opplæring.

Tilskuddet til studieforbundene bidrar til å finansiere et stort mangfold av kurs- og opplæringsvirksomheter over hele landet. For samfunnet er dette en veldig rimelig måte å støtte og styrke et mangfold av organisert opplæring på. For å kunne ivareta og styrke denne viktige rollen i samfunnet, er det avgjørende at organisasjonene sikres rammebetingelser som gjør at de kan utvikle, utvide og synliggjøre opplæringen. Det viktigste rammevilkåret for å styrke frivillig sektor som læringsarena er bevisst satsing på studieforbundene. Gjennom studieforbund får frivillige organisasjoner målrettet tilskudd til kursvirksomhet som holder høy faglig kvalitet og nasjonale standarder.

Tilskuddet til de 10 studieforbundene utgjorde i 2020 158 millioner kroner, i forslaget til statsbudsjett er tilskuddet redusert til 153 millioner. Kulturdepartementet vedgår at det er gjort en beregningsfeil og at tilskuddet skal videreføres på samme nivå på tilskuddet som i 2020 uten prisjustering. Dette vil medføre en realnedgang i tilskuddet for studieforbundene ettersom tilskuddet ikke er prisjustert.

Studieforbundene har de siste årene hatt en stabil økning i antall kurs, deltakere og kurstimer. Vofo ber om at familie- og kulturkomiteen går inn for at studieforbundene kan fortsette sin vekst og utvikling ved å bevilge 12 millioner utover Kulturdepartementets forslag.

## Opptappingsplan

I Granavolden-plattformen har regjeringen vedtatt at de ønsker å «styrke det frivillige, åpne og ubyråkratiske opplæringstilbudet i frivillig sektor, i regi av blant andre studieforbundene»<sup>1</sup>. En opptappingsplan for frivillig sektors utdanningsinstitutt vil være et viktig grep for å styrke frivillig sektor som læringsarena.

Vofo ber om at Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en forpliktende opptappingsplan for studieforbundene med sikte på å øke tilskuddet til studieforbund sammenlignet med dagens nivå.

## Stimuleringsordning for idretten og frivilligheten

Vofo er fornøyd med at det regjeringen foreslår en ny støtteordning til frivilligheten og idretten. Vi støtter forslaget om at det skal tas høyde for at virkemiddelbruken kan variere i ulike deler av sektoren, og at det kan tildeles midler til samordnende tiltak i regi av sentralleddet i organisasjonene. Studieforbundene er et viktig virkemiddel og kan samordne flere tiltak for frivillig sektor.

Regjeringens kompensasjonsordning for frivilligheten skulle lette på de økonomiske tapene, men svært mange organisasjoner, lokale lag og foreninger har ikke fått eller søkt om kompensasjon<sup>2</sup>. Kravet om at tap må overskride 25 000 kroner og at søkerne må ha under 60% statlige tilskudd har medført at svært mange organisasjoner og lokale lag ikke oppfyller vilkårene.

Kulturdepartementet skriver i forslaget til statsbudsjett at formålet med stimuleringsordningen er å gi incentiver til å utvikle og gjennomføre arrangementer og aktiviteter som er tilpasset smittevernsituasjonen. Studieforbundene forvalter allerede tilskuddsordninger som er innrettet for å skape aktivitet i frivilligheten. Voksenopplæringsmidler er en kjent og enkel ordning som frivilligheten og idretten kjenner, og som kan og bør brukes for å skape økt aktivitet i frivilligheten i tråd med formålet med stimuleringsordningen.

Studieforbundene kan løse forvaltningen av tilskuddene til opplæring i frivilligheten effektivt, ubyråkratisk og uten nevneverdig merutgifter. Vofo foreslår 1/6 av stimuleringsordningen kanaliseres gjennom studieforbund, 1/6 av stimuleringsordningen kanaliseres gjennom Frifond organisasjon, 1/3 av stimuleringsordningen kanaliseres gjennom momskompensasjonsordningen og at 1/3 forvaltes som en søkbar ordning hos Lottstift for kompensasjon for bortfall av inntekter og påførte kostnader ved lokale smitteutbrudd mv.

Midlene som kanaliseres gjennom studieforbundene medfører at de kan doble sine timesatser til lokale kursarrangører og kompensere for ekstra utgifter som følger med smittevern. Dette vil bidra til ønsket måloppnåelse ved bruken av stimuleringsmidlene.

## Med hilsen

### Voksenopplæringsforbundet

Rune Foshaug  
Generalsekretær

Stian Juell  
Assisterende generalsekretær

<sup>1</sup> Granavolden-plattformen, 17.01.2019

<sup>2</sup> Undersøkelse gjennomført i samarbeid med Frivillighet Norge viser at 2 av 3 organisasjoner ikke har benyttet krisepakken for frivilligheten så langt.